

Dilbagh Singh v. The Collector, Land Acquisition, 503
Industries Department, Punjab & others
(G.S. Singhvi, A .C.J.)

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ 28 ਫਰਵਰੀ, 1994 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਲਗਭਗ ਅੱਠ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

. (9) ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਮਾਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਸੂਨ ਰਾਏ (ਸੁਪਰਾ)। ਇਹ ਕੇਸ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਜੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਕਿ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ।

(10) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪੇਟੀਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਜੀ.ਐਸ. ਸਿੰਘਵੀ ਏ.ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਐਮ.ਐਮ. ਕੁਮਾਰ, ਜੇ

ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, — ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਕੁਲੈਕਟਰ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਉਦਯੋਗ,
ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ। — ਜਵਾਬਦਾਤਾ
2001 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 1113

15 ਮਾਰਚ, 2002

ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 — S.5— ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 2 ਸਾਲ 5 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦੇਰੀ — ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਿਆਨਤਾ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ — ਕੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੈ — ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਹਾਂ— ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ - ਉਸੇ ਐਕਵਾਇਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮਾਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਪੈਡੈਸੀ ਵੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ - ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਆਰਡਰ

ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਲੋਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹਨ । ਉਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ

ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਮੇਤ ਸਭਨਾਂ ਹੱਥੋਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਝੱਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ ਕਿ ਹਰ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਰਗੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੋ।

(ਪੈਰਾ10)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਐਕਵਾਇਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਲੀਬਿਤ ਪੈਡੈਸੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਰਐਫਏ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ।

(ਪੈਰਾ15)

ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, 3 ਅਤੇ 4 ਲਈ ਡਾ. ਐਸ.ਕੇ. ਭਾਟੀਆ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ।

ਪੁਨੀਤ ਜਿੰਦਾ ਇਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਕੀਲ

ਨਿਰਣਾ

ਜੀ. ਐਸ. ਸਿੰਘਵੀ, ਏ. ਸੀ. ਜੇ

(1) ਇਹ ਅਪੀਲ 5 ਸਤੰਬਰ 2000 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(2) ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ , 24 ਸਤੰਬਰ, 1985 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (ਸੰਖੇਪ ਲਈ, ਐਕਟ) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਅੱਠ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 1100 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਰਾਵਲ ਬੋਚਿਰਾਗ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ:-

ਚਾਹੀ

- ਰੁਪਏ 22691 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੈ।

Dilbagh Singh v. The Collector, Land Acquisition, 505
Industries Department, Punjab & others
(G.S. Singhvi, A .C.J.)

ਬਰਾਨੀ - ਰੁਪਏ 113731 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੈ।

ਗੈਰ ਮੁਮਕਿਨ - ਰੁਪਏ 12483 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ।

(3) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ- 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1996 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(4) 2 ਸਾਲ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 5 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 793 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਐਫਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ 1998 ਦੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 3024 ਅਤੇ 1998 ਦੇ ਸੀਐਮ ਨੰਬਰ 3596-ਸੀਆਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਸਨ। ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ:-

"2. ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ 24 ਸਤੰਬਰ, 1985 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਮੇਤ 8 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 1100 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ 22 ਜਨਵਰੀ, 1986 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ 1989 ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹਵਾਲਾ 22 ਸਤੰਬਰ 1989 ਦੇ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 25 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਵਾਲਾ 1989 ਦੇ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 24 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਮੰਗਾ ਬੋਧਾ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ 1989 ਦੇ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 29 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 4 ਮਈ, 1998 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ।

ਜੂਨ, 1998 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਹਵਾਲਾ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1996 ਨੂੰ ਤੈਅ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 5 ਜੂਨ, 1998 ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਾਪੀ 6 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। 1998. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 29 ਜੂਨ, 1998 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲੰਬਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਸਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਗਲਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਭਰਾ ਕੇਸ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

4. ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਦੇ ਕੇਸ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 25 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 1989 ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 24 ਸੀ ਜੋ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਰਘੂਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਰਘੂਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਘੂਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਕਿ ਮਈ, 1998 ਵਿਚ ਹੋਰ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਘੂਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 24 ਅਤੇ 25 ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1996 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਰਘੂਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਗਲਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

(5) ਕੇ.ਕੋਰਟ 'ਤੇ *noOnebeingnoticeddrbyrtheKourt* ਹੋਣ 'ਤੇ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਜਵਾਬ:-

- 3 ਅਤੇ 4. ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਤਰਕ ਗਲਤ ਬਿਆਨ ਹਨ, ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾ ਭਰਾ ਇਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮਾਮਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਖੁਦ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇੱਕਮਾਤਰ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਖੁਦ ਇਸ ਕੇਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘੋਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।
5. ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਘੋਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ 793 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(6) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:-

“ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 793 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1100 ਏਕੜ ਦਾ ਵੱਡਾ ਰਕਬਾ ਸਿੰਗਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਗਰੂਕ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ

Dilbagh Singh v. The Collector, Land Acquisition, 507
Industries Department, Punjab & others
(G.S. Singhvi, A .C.J.)

ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਅਪੀਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ। ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਹੁਤ ਘਾਤਕ ਹਨ।"

(7) ਸ੍ਰੀ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਅਤੇ ਪੈਡੈਟਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ , ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਅਨੰਤਨਾਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਕਾਟੀਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1) ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਦਾਇਰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲੀਬਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

(8) ਸ੍ਰੀ ਪੁਨੀਤ ਜਿੰਦਲ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ. RFA ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਈ ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੀਬਿਤ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਜਿੰਦਲ ਨੇ 1998 ਦੇ 3259 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਆਰਐਫਏ ਦਾ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ।

(9) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ.ਕੇ. ਭਾਟੀਆ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿੰਦਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(10) ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਕੱਲਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਲੋਕ (1) ਏ ਆਈ ਆਰ 1987 ਐਸ ਸੀ 1353

Dilbagh Singh v. The Collector, Land Acquisition, 509
Industries Department, Punjab & others
(G.S. Singhvi, A .C.J.)

ਅਨਪੜ੍ਹ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ। ਉਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਮੇਤ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਝੱਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਹੋਰ * ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਨਿਯਮ ਕਿ ਹਰ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਘੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਆਂ।

(11) ਕਾਟੀਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਈ 'ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਝਲਕਦਾ ਹੈ:

“ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1963 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ 'ਗੁਣਵੱਤਾ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਾਫੀ ਲਚਕੀਲੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਜੀਵਨ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਰਜੇਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ:

1. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਰ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਠਹਿਰਣ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ
2. ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮਾਮਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਦੋਂ ਦੇਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਫ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
3. "ਹਰ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੈਡੋਟਿਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੇਰੀ, ਹਰ ਸਕਿੰਟ ਦੀ ਦੇਰੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਮ ਸਮਝ ਵਿਹਾਰਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

4. ਜਦੋਂ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਲਈ ਤਰਜੀਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਗੈਰ-ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।
5. ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਦੇਰੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਲਾਭ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਜੋਖਮ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।
6. ਇਹ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਨਿਆਂ-ਮੁਖੀ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾਉਣਾ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸੀ।

(12) ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਸਟੇਟ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਹਾਣੀ ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਸੀ। ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

(13) ਐਮ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਅਰੁਮਗਮ (3) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਹਮਦਰਦੀ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਦਹਰਾਇਆ।

(2) 1994 Suppl (2) SCC 507

(3) (2001) 6 SCC 176

ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਕੇ ਦੇਰੀ:-

“ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਾਫ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ "ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

xx xx xx xx xx xx xx xx xx

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਓਨਾ ਚੌਕਸ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਜਿੰਨਾ ਉਸਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਦਾ ਆਚਰਣ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਨੂੰ ਗੈਰ-ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਚੌਕਸੀ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਕੀਮਤੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟੀ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ, ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ

ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ”

(14) ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। 1100 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਨਾਲ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਰਘੂਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(15) ਅਸੀਂ ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸੇ ਐਕਵਾਇਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਪੈਂਡੈਂਸੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਆਰਐਫਏ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ।

(16) ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਐਫਏ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। RFA ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਆਰਸੀ ਕਬੂਰੀਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ

ਮੈਸਰਜ਼ ਅਸ਼ੋਕ ਲੋਲੈਂਡ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਿਟੇਡ। —ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ

Crl. 2001 ਦਾ ਆਰ ਨੰ. 486

9 ਮਈ, 2002

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1973—ਸੈਕਸ਼ਨ 451—ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ, 1988 —
ਐੱਸ.ਐੱਸ. 41 ਅਤੇ 230—ਹਾਇਰ ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤਾ—ਭਾੜੇ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ
ਡਿਫਾਲਟ—ਕੀ ਕੰਪਨੀ/ਫਾਈਨਾਂਸਰ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ — ਹੋਲਡ, ਹਾਂ —
ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ
ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ

ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ — ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜੱਜ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ S.230 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਇਰ-ਪਰਚੇਜ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਐਕਟ 1988 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਹਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਈਸ਼ਵਰਜੋਤ ਕੌਰ